

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Ro'yhatga olindi: BD-5111800-2.10

2018 - yil 18 08

**TASVIRIY FAOLIYATGA O'RGATISH
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	100 000 -	Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110000 -	Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5111800 -	Maktabgacha ta'lim

Toshkent – 2018

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018-yil "18" 08 dagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil "25" 08 dagi 744-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Xasanova SH.T

–Maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrası
katta o'qituvchisi

Taqrizchilar:

Sh.Shodmonova

Nizomiy nomidagi TDPU
Pedagogik kadrlar malakasini oshirish
kurs rahbari, p.f.n

M.X.Tadjieva

Pedagogika kolledji direktori, p.f.n.,
dotsent

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti O'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2018- yil "18" 06 dagi 11-sonli bayonnomasi).

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Maktabgacha ta'lim muassasalarida olib boriladigan tasviriy faoliyat mashg'ulotlari estetik tarbiyaning dastlabki bosqichi sifatida bolalarni aqliy rivojlantirish va ularning badiiy didini tarbiyalash, ijodkorlik qobiliyatini o'stirish, tevarak-atrofdagi va tabiatdagi go'zalliklarni ko'ra bilish, undan zavqlanish va unga nisbatan to'g'ri munosabatda bo'lishni, va nihoyat ijodiy qobiliyatlarini to'g'ri shakllangan bo'lishining pedagogik kafolatidir. Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarining maqsadi bolalarda atrofdagi narsa va hodisalarga estetik munosabat bildirish, go'zalikka dahldor narsalarni yaratish (chizish, yasash)ning elementar asoslarini shakllantirishdan iborat. Ushbu dasturda maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyati xaqida tushuncha; maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyati nazariyasi va metodlari; maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy faoliyati turlari va o'ziga xosligi; rasm, loy, applikasiya, qurish-yasash orqali maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy ijodkorligini rivojlantirish; maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil qilish; maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy san'at asarlari bilan tanishtirish usullari; tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida bolalarni maktabga tayyorlash; maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy qobiliyatni rivojlanganlik darajasini aniqlash kabi masalalar yoritilgan. Dasturda maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi fanining nazariy jixatlari asoslab berilgan. Maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan birlamchi ma'lumotlar yoritilgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanning maqsadi: Bakalavrlarni maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi, tasviriy faoliyati turlari, tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi bilan tanishtirish.

Fanning vazifalari:

-maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi fanining ilmiy-pedagogik asoslarini bilishi.

- maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy faoliyati turlari va o'ziga xosligini o'rganish;

- rasm, loy, applikasiya, qurish-yasash orqali maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy ijodkorligini rivojlantirishni;

- maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil qilishni metodikasini.

-mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda tasviriy faoliyatni tashkil qilishni;

-maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy qobiliyatni rivojlanganlikni aniqlashni.

Maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida

Bakalavr: maktabgacha yoshdagi bolalarga tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasining asoslarini;

- maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyati xaqida tushuncha;

- maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyati nazariyasi va metodlari;

- maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy faoliyati turlari va o'ziga xosligi;

- rasm, loy, applikasiya, qurish-yasash orqali maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy ijodkorligini rivojlantirish;
- maktabgacha yoshdagi bolalar tasviriy faoliyatining turlari, tasviriy faoliyatga o'rgatish metod va usullari to'g'risida *bilimga*;
- maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil qilishni;
- maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy san'at asarlari bilan tanishtirish usullari;
- maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida ta'lim-tarbiyaviy ishlarni tashkil qilishni;
- mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda tasviriy faoliyatni tashkil qilish;
- maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy qobiliyatni rivojlanganlikni aniqlashni bilishi *ko'nikma*;
- tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida bolalarni maktabga tayyorlash;
- maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy qobiliyatni rivojlanganlik darajasini tashxislash usullari;
- maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini o'tkazish va taxlil qilish *malakasiga ega bo'lishi* kerak.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-MODUL. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TASVIRIY FAOLIYATGA O'RGATISHNING NAZARIY ASOSLARI.

1-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish.

Tasviriy qobiliyatlarni aniqlovchi tushuncha. Tasviriy qobiliyatlarni rivojlantirish bosqichlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatlarining o'ziga xos xususiyatlari.

2-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning axamiyati.

Tasviriy faoliyat – estetik tarbiyaning zaruriy vositasi sifatida. Bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning axamiyati. Tasviriy faoliyat badiiy madaniyat shakllanishining asosi.

3-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish.

Tasviriy qobiliyatlarni aniqlovchi tushuncha. Tasviriy qobiliyatlarni rivojlantirish bosqichlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatlarining o'ziga xos xususiyatlari.

4-mavzu. Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'rni. Zamonaviy pedagogning imidji. Tarbiyachining tasviriy faoliyat

mashg'ulotlaridagi pedagogik va kasbiy maxorati. Tarbiyachining tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil qilishdagi kompetentligi.

2-MODUL. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI XAR TOMONLAMA RIVOJLANTIRISHDA TASVIRIY FAOLIYAT TURLARI

5-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyat turlari va uning axamiyati.

Tasviriy faoliyat turlari. Bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning axamiyati.

6-mavzu. Tasviriy faoliyatga o'rgatishning maqsadi va dastur tamoyillari.

Tasviriy faoliyatga o'rgatishning maqsadi. Dastur tamoyillari.

Tevarak atrofni tasvirlash asosida bolalarning tasviriy faoliyati.

7-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat jarayonidagi idrokni rivojlanishi.

Bolalar tasviriy faoliyatida idrok qilishning rivojlanishi. Predmetlarni kuzatish metodlari. Bolalarni idrok qilishiga raxbarlik.

3-MODUL. TASVIRIY FAOLIYATGA O'RGATISHNING METODLARI.

8-mavzu. Tasviriy faoliyatga o'rgatishning metod va usullari.

O'rgatishning ko'rgazmali metod va usullari. O'rgatishning og'zaki metod va usullari. O'yin orqali o'rgatish usullari.

9-mavzu. Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil qilish.

Tasviriy faoliyat mashg'ulot turlari. Mashg'ulotlarni tashkil qilish.

Mashg'ulotdan tashqi vaqtlarda tasviriy faoliyat.

4-MODUL. MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA RASM, LOY, APPLIKATSIYA, QURISH-YASASH MASHG'ULOTLARI.

10-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatish.

Predmetli rasm. Mazmunli rasm. Dekorativ rasm. MTMning turli yosh guruxlarida rasm chizishga o'rgatish metodlari.

11-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida loy mashg'ulotlari.

Xaykaltaroshlik va uning xususiyatlari. Loy ishi uchun ashyo va jixozlar.

Loy va plastilindan o'yinchoqlar yasashning sensor asoslari. Loy va plastilindan o'yinchoqlar yasash mashg'ulotlarida bolalar ijodkorligini rivojlantirish. MTMning turli yosh guruxlarida bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.

12-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni applikatsiya ishlariga o'rgatish.

Applikatsiya – amaliy san’at turi sifatida. MTMda applikatsiya turlari.

Applikatsiya ishlari uchun ashyo va jixozlar. Applikatsiyaga o’rgatishning vazifalari. MTMning turli yosh guruxlarida applikatsiyaga o’rgatish metodlari.

13-mavzu. Maktabgacha ta’lim muassasalarida qurish-yasash.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni qurish-yasash faoliyatining o’ziga xosligi.

MTMda qurish-yasash turlari. Bola shaxsini shakllanishida qurish-yasashning ahamiyati. MTMda qurish-yasash mashg’ulotlari uchun ashyo va jixozlar. MTMning turli yosh guruxlarida qurish-yasashga o’rgatish metodlari.

5-MODUL. MASHG’ULOTDAN TASHQARI VAQTLARDA TASVIRIY FAOLIYATNI TASHKIL QILISH

14-mavzu. Turli yoshdagi bolalar guruxida tasviriy faoliyatni tashkil qilish.

Turli yoshdagi bolalar guruxida tasviriy faoliyat mashg’ulotlarini tashkil qilish. Turli yoshdagi bolalar guruxida tasviriy faoliyat mashg’ulotlarini tashkil qilish metodlari.

15-mavzu. Mashg’ulotdan tashqari vaqtlarda tasviriy faoliyatni tashkil qilish.

Mustaqil tasviriy faoliyatning mazmuni. Mustaqil tasviriy faoliyatga raxbarlik qilish.

1-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy san’at asarlari bilan tanishtirish

Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni tasviriy san’at asarlari bilan tanishtirish usullari.

16-mavzu. MTMda tasviriy faoliyatning boshqa faoliyat turlari va mashg’ulotlar bilan bog’liqligi.

Tasviriy faoliyat– MTMda bolalar bilan olib boriladigan ta’lim–tarbiyaviy ishning bir qismi sifatida. Rasm, loy, applikatsiya va qurish – yasash ishlarining o’yin bilan bog’liqligi. Rasm, loy, applikatsiya va qurish – yasash ishlarining boshqa mashg’ulotlar va faoliyat turlari bilan bog’liqligi.

17-mavzu. Maktabgacha ta’lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg’ulotlari jihozlariga qo’yilgan talablar. Maktabgacha ta’lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg’ulotlari jihozlari. Tasviriy faoliyat mashg’ulotlari jihozlariga qo’yilgan talablar.

6-MODUL. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TASVIRIY QOBILIYATLARINI, IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISH

8-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish

Maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish bo'yicha ishni tashkil etishga ma'sul bo'lgan shaxslar. Mudira, uslubchi, tarbiyachi faoliyati. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish.

19-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlash.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini rivojlantirish. Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlovchi testlar.

IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarida bakalavlar ilmiy ijodiy faoliyat bilan shug'ullanib fan sohasidagi yangiliklar bilan amaliy mashg'ulotlarini mazmunini boyitadilar.

Amaliy mashg'ulotlari uchun tavsiya etilgan tahminiy mavzular:

- Tasviriy qobiliyatlarni aniqlovchi tushuncha.
- Tasviriy qobiliyatlarni rivojlantirish bosqichlari.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy faoliyatlarining o'ziga xos xususiyatlari.
- Zamonaviy pedagogning imidji.
- Tarbiyachining tasviriy faoliyat mashg'ulotlaridagi pedagogik va kasbiy maxorati.
- Tarbiyachining tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil qilishdagi kompetentligi.
- Tasviriy faoliyat turlari.
- Bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyati.
- Tasviriy faoliyatga o'rgatishning maqsadi. Dastur tamoyillari.
- Tevarak atrofni tasvirlash asosida bolalarning tasviriy faoliyati.
- Bolalar tasviriy faoliyatida idrok qilishning rivojlanishi.
- Bolalarni idrok qilishiga raxbarlik.
- O'rgatishning ko'rgazmali metod va usullari.
- O'rgatishning og'zaki metod va usullari.
- O'yin orqali o'rgatish usullari.
- Tasviriy faoliyat mashg'ulot turlari.
- Mashg'ulotlarni tashkil qilish.
- Mashg'ulotdan tashqi vaqtlarda tasviriy faoliyat.
- Predmetli rasm. Mazmunli rasm. Dekorativ rasm.

- İlk yosh guruxda bolalarni rasm chizishga o'rgatish metodlari.
- O'rta guruxda bolalarni rasm chizishga o'rgatish metodlari.
- Katta guruxda bolalarni rasm chizishga o'rgatish metodlari.
- Maktabga tayyorlov guruxda bolalarni rasm chizishga o'rgatish metodlari.
- Turli yoshdagi bolalar guruxida rasm chizishga o'rgatish metodlari.
- Bolalarni noan'anaviy ashyolar va texnik usullar yordamida rasm chizish texnikasiga o'rgatish.

- Xaykaltaroshlik va uning xususiyatlari.
- Loy va plastilindan o'yinchoqlar yasashning sensor asoslari.
- Loy va plastilindan o'yinchoqlar yasash mashg'ulotlarida bolalar ijodkorligini rivojlantirish.

- İlk yosh guruxda bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.
- O'rta guruxda bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.
- Katta guruxda bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.
- Maktabga tayyorlov guruxda bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.
- Turli yoshdagi bolalar guruxida loy ishiga o'rgatish metodlari.
- MTMning turli yosh guruxlarida bolalarni loy ishiga o'rgatish metodlari.
- Applikatsiya – amaliy san'at turi sifatida. MTMda applikatsiya turlari.
- Applikatsiyaga o'rgatishning vazifalari.
- İlk yosh guruxda bolalarni applikatsiyaga o'rgatish metodlari.
- O'rta guruxda bolalarni applikatsiyaga o'rgatish metodlari.
- Katta guruxda bolalarni applikatsiyaga o'rgatish metodlari.
- Maktabga tayyorlov guruxda bolalarni applikatsiyaga o'rgatish metodlari.
- Turli yoshdagi bolalar guruxida applikatsiyaga o'rgatish metodlari.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni qurish-yasash faoliyatining o'ziga xosligi.
- MTMda qurish-yasash turlari.
- Bola shaxsini shakllanishida qurish-yasashning ahamiyati.
- MTMning turli yosh guruxlarida qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- İlk yosh guruxda bolalarni qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- O'rta guruxda bolalarni qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- Katta guruxda bolalarni qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- Maktabga tayyorlov guruxda bolalarni qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- Turli yoshdagi bolalar guruxida qurish-yasashga o'rgatish metodlari.
- Mustaqil tasviriy faoliyatning mazmuni.
- Mustaqil tasviriy faoliyatga raxbarlik qilish.
- Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni tasviriy san'at asarlari bilan tanishtirish usullari.

- Tasviriy faoliyat– MTMda bolalar bilan olib boriladigan ta'lim–tarbiyaviy ishning bir qismi sifatida.

- Rasm, loy, applikatsiya va qurish – yasash ishlarining o'yin bilan bog'liqligi.
- Rasm, loy, applikatsiya va qurish – yasash ishlarining boshqa mashg'ulotlar va faoliyat turlari bilan bog'liqligi.

- Maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish bo'yicha ishni tashkil etishga ma'sul bo'lgan shaxslar.
- Mudira, uslubchi, tarbiyachi faoliyati.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini rivojlantirish.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlovchi testlar.
- Maktabgacha ta'lim muassasalarida tasviriy faoliyat mashg'ulotlari jihozlari.
- Tasviriy faoliyat mashg'ulotlari jihozlariga qo'yilgan talablar.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Bakalavr mustaqil ta'limni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- nazariy material boyicamisolva masala yechish,
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi va nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- masofaviy ta'lim.

Bakalavrga mustaqil ta'limning mavzulari beriladi, bu mavzular bo'yicha egallanishi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar, muddati va topshirish shakli aytiladi. Ko'rsatilgan muddatda nazariy material konspekti, referati ko'riladi, test yoki savol-javob o'tkaziladi. Amaliy xarakterdagi topshiriqlar yechimi ko'rsatiladi va o'xshash misollar yordamida tekshiriladi.

- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish.
- Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'rni.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni xar tomonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyat turlari va uning ahamiyati.
- Tasviriy faoliyatga o'rgatishning maqsadi va dastur tamoyillari.
- Tasviriy san'atga o'rgatish metod va usullari.
- Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini tashkil qilish.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatish.
- Maktabgacha ta'lim muassasalarida loy mashg'ulotlari.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni applikasiya ishlariga o'rgatish.
- Maktabgacha ta'lim muassasalarida qurish-yasash.
- Turli yoshdagi bolalar guruxida tasviriy faoliyatni tashkil qilish.
- Mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda tasviriy faoliyatni tashkil qilish.
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy san'at asarlari bilan tanishtirish
- MTMda tasviriy faoliyatning boshqa faoliyat turlari va mashg'ulotlar bilan bog'liqligi.

- Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Yusupova P. Maktabgacha tarbiya pedagogikasi. T.: O'qituvchi. 1993.
2. Xasanboeva O.U. va boshq. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. T.: Ilm ziyo. 2006.
3. Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni 2013
4. N.Kayumova. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU 2013.
5. Nurmatova M.SH. Xasanova SH.T. Rasm buyum yasash va bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi. "Sho'lpon" T.:2010y.
6. Nurmatova M.SH. Xasanova SH.T. D.Azimova. Ustahonada amaliy mashg'ulot. "Musiqqa" T.:2010y.
7. O.Xasanboeva va boshq. Oila pedagogikasi. T.: "Aloqachi", 2007 y.
8. "Bolangiz maktabga tayyormi?" metodik qo'llanma. T.: 2001.
9. F.Qodirova, Sh.Toshpo'latova, M.A'zamova. "Maktabgacha pedagogika".-T., "Ma'naviyat". 2013
10. Sh.Shodmonova. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. Fan va texnologiya. -T., 2008.

Qo'shimcha adabiyotlar:

11. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Erkin va farovon, demokratik o'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent : O'zbekiston, 2016. - 56 b.
12. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent : O'zbekiston, 2017. – 104 b.
13. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7 dekabr /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 48 b.
14. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilari

vakillari bilan o'tkazilgan saylovoldi uchrashuvlarida so'zlagan nutqlari o'rin olgan. /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: : “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b.

15. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI. O‘zbekiston respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. (*O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda*)

Internet saytlari

16. www.tdpu.uz

17. www.pedagog.uz

18. www.Ziyonet.uz

19. tdpu-INTRANET.Ped

